

Pöytäkirja

19.6.2024

VN/30128/2021

VN/30128/2021-STM-35

2024/2: ESR+:n valtakunnallinen Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja työllistymisen tuki –johtoryhmä (ent. Vaikeasti työllistyvien tukeminen sekä Yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen, huono-osaisuuden torjunta -teemojen johtoryhmä)

Aika keskiviikko 19.6.2024 klo 11:02–12:42
Paikka Teams

Läsnä **Johtoryhmän jäsenet**
Annakaisa Iivari, STM
Terhi Heinilä, STM
Henna Leppämäki, STM
Merja Hilpinen, OKM
Päivi Haavisto-Vuori, TEM
~~Sinikka Kauranen, Hämeen ELY-keskus~~

Marja Perälä, Lapin ELY-keskus
Jari Saarinen, Kaakkois-Suomen TE-toimisto
Irmeli Järvenpää, STM (sihteeri)

Johtoryhmän varajäsenet
Eveliina Pöyhönen, STM
Julia Silverio, STM

Jenni Wessman, TEM
Niina Lamberg, Hämeen ELY-keskus

Hannu Mars, Etelä-Savon ELY-keskus
Katriina Päivinen, Pohjois-Karjalan TE-toimisto
Anna-Katri Herranen-Haapaniemi, STM

Pysyvät asiantuntijat

Päivi Hämäläinen, STM (pj)
Jukka Anttila, Hämeen ELY-keskus
Julia Hutri, Hämeen ELY-keskus
Anna Keto-Tokoi, THL, Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatiohanke
Niina Kovanen, STM

Vierailevat asiantuntijat tässä kokouksessa

~~Iida Partanen, Hämeen ELY-keskus~~
Kalle Lautala, STM
~~Anna-Maria Isola, THL, Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatiohanke~~
Marko Nousiainen, THL, Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatiohanke

1 Kokouksen avaus

Sekä johtoryhmän puheenjohtaja että varapuheenjohtaja olivat estyneitä osallistumaan kokoukseen, joten puheenjohtajana tässä kokouksessa toimi Päivi Hämäläinen. Hän avasi kokouksen klo 11:02. Todettiin osallistujat.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo.stm@gov.fi
stm.fi

2 Kokouksen asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin muutoksitta. Todettiin, että se on viety etukäteen Tiimeriin ESR+ Vaikeasti työllistyvät ja yhdenvertaisuus –sivulle ja toimitettu koordinaatiorahastokaudelle sähköpostilla.

3 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen 2.5. (1/2024) pöytäkirja. Pöytäkirjaan tuli muutama muutosesitys, jotka Irmeli Järvenpää on huomionnut Tiimeriin viedyissä ja koordinaatiorahastokaudelle sähköpostilla toimitetussa korjatussa versiossa.

Jäsenmuutoksia ei ole ilmoitettu.

4 ESR+ -ohjelman ajankohtaiset, Hämeen ELY-keskus

Niina Lamberg Hämeen ELY-keskuksesta kertoi ohjelman ajankohtaisista asioista. Sinikka Kauranen on jäämässä eläkkeelle ja Niina Lamberg tulee hänen tilalleen. Viralliset nimitykset johtoryhmään toimitetaan syksyn aikana.

Niina Lamberg kertoi, että ELY-keskuksella on yhtä aikaa hoidettavana kolmen rakennerahastokauden tehtäviä: edellisen sulkeminen on menossa, nykyisen puoliväli lähestyy ja tulevan valmistelu on aluillaan. Nykyisen ohjelmakauden osalta Vaikeasti työllistyvien tukeminen on käynnistynyt viimeisenä valtakunnallisista teemoista. Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen, huono-osaisuuden torjunta –teeman toinen hakukierros on käynnistymässä ja tilanne sen osalta on hyvä, kuten yleensäkin koko alueellisessa ja valtakunnallisessa osiossa. Ohjelman sisällöllisen toteutuksen puolella ei ole havaittu selkeitä puutteita; edellisessä seurantakomiteassa käsiteltiin valtakunnallisten teemojen muutostarpeet ja tarvetta oli vain pienille tarkennuksille. Se, mikä aiheuttaa huolta, on kuitenkin EURA2021-järjestelmän keskeneräisyys: etenkin ryhmähankkeiden tilanne on hankala, kun muutoshakemuksia ei voida vielä tehdä, ja tämä vaikuttaa myös maksatuksiin.

5 Koordinaatiorahastokauden ajankohtaiset kuulumiset

Anna Keto-Tokoi ja Marko Nousiainen THL:stä esittelivät Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatiorahastokauden toimintaa. Keto-Tokoi kertoi, että 4.3.:ssa oli 11.6.2024 käynnissä 178 hanketta. Hyvinvointialueita ja kuntayhtymiä on tullut aiempaa enemmän hanketoteuttajiksi. Innokylään on avattu sivusto, jonne 4.3.:n hankkeet - myös Lapset, nuoret ja perheet –teemassa toimivat - voivat viedä toimintamallejaan ja ensimmäiset näistä on jo kuvattu siellä. Katsauksia osallisuuteen ja yhdenvertaisuuteen –sarja on myös avattu, ja kesällä on tulossa verkkosivutyökalu hanketoimijoille ja rahoittajille sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen tueksi. Sähköisen arviointimittariston toteutus etenee ja Keto-Tokoin mukaan erityisesti osallisuusindikaattorin arviointikäyttö on herättänyt kiinnostusta.

Marko Nousiainen kertoi osallisuutta edistävien hankkeiden arvioinnista ja osallisuusindikaattorin ja pienten onnistumistarinoiden käytöstä siinä. Nousiainen mukaan laadullinen ja määrällinen tarkastelu tukevat arvioinnissa toisiaan. Hankkeen sisältö vaikuttaa arvioinnin toteuttamistapaan: jos hanke pyrkii aikaansaamaan rakenteellisia muutoksia yhteistyössä ammattilaisten kanssa, arviointiin on otettava erilainen lähestymistapa kuin asiakasrajapinnassa toimivissa ja kohderyhmän osallisuuden edistämiseen pyrkivissä hankkeissa.

Päivi Hämäläinen huomautti alkumittauksen olevan hankkeissa yhä tärkeämpää, jotta tavoitetaan oikea kohderyhmä. Jos hankkeen tavoitteena on palvelujärjestelmän muutos eikä siinä toimita suoraan asiakkaiden kanssa, soveltuvaa mittaria on mietittävä, mutta tällöinkin välillisen kohderyhmän suhteen olisi saatava mitattavia tuloksia, jotta nähdään, onko järjestelmä toimiva. Kalle Lautala totesi olevansa Päivi Hämäläisen ja Marko Nousiainen kanssa samaa mieltä; on yhdisteltävä määrällistä ja laadullista tietoa, saatava arvioinnin kautta lukuja ja selvitettävä, miksi ne näyttävät siltä miltä näyttävät. Lautalan mukaan olisi tärkeää, että hankkeiden tavoitteet ovat selkeitä, sillä muuten mittaaminen menee mahdottomaksi.

Anna Keto-Tokoi ja Marko Nousiainen poistuivat kokouksesta klo 11:35.

6 Vaikeasti työllistyvien tukeminen –teeman hankehaun hankevalinnat

Kalle Lautala kertoi lyhyesti Vaikeasti työllistyvien tukeminen –teeman ensimmäisen hankehaun toteutuksesta STM:n näkökulmasta. Hankehaku rakentui työelämäosallisuuden ympärille. Valittavaksi esitettävien hankkeiden toiminta on tavoitteellista ja kytkeytyy muutoksen todentamiseen ja vaikuttavuuden osoittamiseen. Lautalan mukaan haussa saatiin pääasiallisesti melko hyviä hakemuksia ja STM:n ja Hämeen ELY-keskuksen arviot niistä olivat varsin yhteneväisiä niin, että STM ja ELY-keskus esittivät rahoitettavaksi samoja hankkeita.

Jukka Anttila Hämeen ELY-keskuksesta kertoi tarkemmin hausta ja hankevalinnoista. Haku oli auki 15.1.-15.3.2024 ja siinä oli jaossa myöntövaltuutta 4,3 M€ (EU ja valtio), joka muodostaa kolmasosan teeman kokonaisrahoituksesta. Haussa painotetut alateemat olivat 1) Työkyvyn tuen palveluiden ja menetelmien kehittäminen sosiaali- ja terveydenhuollossa, 2) Monialaisten palvelujen kehittäminen ja 3) Ikääntyville henkilöille kehitettävät työkyvyn tuen menetelmät ja työelämään osallistumiseen mahdollistavat toimenpiteet. Hakuun tuli yhteensä 26 hakemusta, jotka jakautuivat kymmeneen eri hankekokonaisuuteen.

Yleisten valintaperusteiden arviointi suoritettiin ELY-keskuksessa ja erityisten valintaperusteiden arviointi ja pisteytys sekä STM:ssä että ELY-keskuksessa. Ministeriöstä hakemusten arvioinnissa oli mukana kuusi henkilöä. 12.6.2024 pidettiin STM:n ja ELY-keskuksen yhteinen arviointikokous. STM:n ja ELY-keskuksen yhteinen valintaryhmä päätyi esittämään arvioinnin perusteella rahoitettavaksi viittä hankekokonaisuutta, jotka rahoittamalla haussa jaossa oleva myöntövaltuus saadaan kokonaan käytettyä:

- **R-01618 Laatu työkyvyn ja työllistymisen tukeen** (2 150 772 €), hakijat Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue, Pirkanmaan hyvinvointialue ja Parik-säätiö sr
- **205944 Kohti ensimmäisiä työkokemuksia** (373 793 €), hakija Aspa-säätiö sr
- **205910 Työkokeilusta työelämään: koulutus- ja kehittämishanke** (258 048 €), hakija Työterveyslaitos
- **R-01515 Ketjut kuntoon** (700 531 €), hakijat Hämeen ammattikorkeakoulu Oy, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Oy, Kirkkopalvelut ry, Vates-säätiö sr, Kiipulasäätiö sr ja Ammattiopisto Spesia Oy
- **R-01640 Työllistämisen edistämisen ekosysteemi (TEKO) – Vaikeasti työllistyvien työllistämistä tukevien monialaisten palveluiden yhteiskehittäminen hyvinvointialueilla** (845 253 €), hakijat Kuntoutussäätiö sr, Valo-Valmennusyhdistys ry, Lapin ammattikorkeakoulu Oy ja Kukunori ry

Käytiin keskustelua hanke-esityksistä. Marja Perälä Lapin ELY-keskuksesta totesi Ketjut kuntoon -hankkeen osalta ja yleisesti, että valittavaksi esitetään hyvältä kuulostavia hankkeita. Hänen mukaansa on kuitenkin kysyttävä, jäävätkö toimintamallit pysyviksi, kuten on tavoitteena, ovatko työllisyysalueet sitoutuneita mukaan, koska asiakasohjaus tulee ainakin osittain sieltä, ja onko hankkeissa huomioitu vuodenvaihe, jolloin palvelut siirtyvät työllisyysalueille. Perälä korosti, että työllisyysalueiden sitoutuminen hankkeiden toimintaan on olennaisen tärkeää; jos nämä eivät ole olleet sitoutuneita, on ilmennyt haasteita. Jukka Anttila vastasi, ettei Ketjut kuntoon –hankkeen hakemuksessa ollut vielä mukana sitoumuksia työllisyysalueilta. Hanke kohdistuu hyvin monille alueille Suomessa ja mukana on valtakunnallisia toimijoita. Työnantajien sitoutumista hankkeeseen yritetään varmistella, sillä se on olennainen osa toteutusta. Jukka Anttila totesi ymmärtävänsä hyvin työllisyysalueiden mukaantulon tärkeyden ja vaikka niiden kanssa tehtyjä sopimuksia ei ole edellytetty tässä vaiheessa sen enempää Ketjut kuntoon –hankkeelta kuin muiltakaan hakijoilta, asia voidaan tuoda esille jatkovalmistelussa. Päivi Hämäläinen esitti, että rahoitusneuvottelussa voisi jokaiselta hankkeelta kysyä, miten ne aikovat huomioida toiminnassaan tulevan nivelvaiheen ja muutoksen.

Johtoryhmä puolsi esitettyjen viiden hankkeen rahoittamista. Jukka Anttila lupasi ilmoittaa välittömästi kaikille hakijoille hankevalinnoista. Hankeneuvottelut käynnistetään kesälomien jälkeen elo-syyskuussa. Hankepäätökset EURA2021 –järjestelmässä päästään laatimaan hankeneuvottelujen jälkeen ja hankkeet voivat käynnistyä loppusyksyllä tai vuodenvaihteessa.

7 Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen, huono-osaisuuden torjunta –teeman hankehakujen tilanne: Vammaisten henkilöiden oikeuksien vahvistaminen ja Sukupuolten tasa-arvon edistäminen

Juulia Hutri Hämeen ELY-keskuksesta kertoi Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen, huono-osaisuuden torjunta –teeman hankehakujen ajankohtaiset kuulumiset. Vammaisten henkilöiden oikeuksien vahvistaminen -hankehaku on avattu suunnitelman mukaisesti ja hakuaika on 27.5.-30.8.2024. Hakuilmoitus on julkaistu EURA2021-järjestelmässä, tiedote hausta rakennerahastot.fi –sivulla ja THL:n ylläpitämällä vammaisasiat –postituslistalla ja infotilaisuus järjestetty Teamsissa 13.6. Haku on herättänyt paljon kiinnostusta erityyppisissä organisaatioissa; infossa oli mukana Hutrin mukaan mm. vammaisjärjestöjä, jotka lienevät saaneet tiedon hausta muuten kuin ELY-keskuksen perinteisten kanavien kautta.

Henna Leppämäki totesi, että hakuun saatiin STM:n näkökulmasta hyvä kokonaisuus ja haulle on ollut selkeä tarve. Päivi Hämäläinen kertoi, että edellisessä seurantakomitean kokouksessa myös komissio nosti esille vammaisten henkilöiden osallistamisen.

Juulia Hutri kertoi, että Sukupuolten tasa-arvon edistäminen –hankehaku oli tarkoitus avata kesäkuun puolessa välissä. Avaaminen on kuitenkin siirtynyt johtuen ELY-keskuksessa hakuilmoitukseen tehdyistä tarkennuksista ja samanaikaisten hakujen aiheuttamista työkiireistä. Hakua ollaan nyt käynnistämässä 1.7.2024 ja samalla haun päättymisajankohtaa pidennetään 30.9. saakka. Hausta tiedottaminen aloitetaan Hutrין mukaan jo kesällä ja siitä tiedotetaan uudelleen syksyllä. Hakuinfo on tarkoitus järjestää alkusyksyllä. THL:n Yhdenvertaisen osallisuuden koordinaatiohankkeelta saadaan tukea hakuinfoon ja uusia sukupuolten tasa-arvon verkkomateriaaleja.

Julia Silverio totesi, että koska haku osuu lomakauden päälle, siitä on tärkeää tiedottaa runsaasti jo ennen heinäkuuta. Silverio kertoi, että STM:ssä valmistellaan parhaillaan hakuun liittyviä tiedotustoimenpiteitä.

8 Seuraava johtoryhmän kokous

Sovittiin, että seuraavan kokouksen ajankohta ilmoitetaan myöhemmin. Ajankohta riippuu Vammaisten henkilöiden oikeuksien vahvistaminen- ja Sukupuolten tasa-arvon edistäminen -hakujen hakemusten käsittelystä ja seuraavien hankehakujen aikatauluista. Päivi Hämäläinen totesi, että Vaikeasti työllistyvien tukeminen -teeman seuraavaa hakua on ryhdyttävä valmistelemaan pian ja että syksyllä voidaan joutua järjestämään parikin kokousta.

9 Muut mahdolliset asiat

Muistutettiin johtoryhmää siitä, että jäsenmuutokset pyydetään toimittamaan STM:n kirjaamoon tunnuksella VN/30090/2021.

10 Kokouksen päättäminen

Päivi Hämäläinen päätti kokouksen klo 12:42.

Päivi Hämäläinen
puheenjohtaja

Irmeli Järvenpää
sihteeri

Liitteet	Liite 1. Edellisen kokouksen pöytäkirja
Jakelu	Johtoryhmän jäsenet ja varajäsenet Johtoryhmän pysyvät asiantuntijat
Tiedoksi	Vierailevat asiantuntijat tässä kokouksessa

VN/30128/2021-STM-35

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: